

Member of:

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voices" Publishing
Co., 1236 Queen St. W., Toronto. - L.E. 4-2188
Printed by Liters Printing Co., Toronto
Subscription: Canada \$4.00, all other
Countries: \$5.00.

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

No. 46 (245) Vol. VII.

Authorized as second class mail by the Post Office Department,
Ottawa, and for payment of postage in cash.

Saturday, Dec. 9, 1961

DŮSLEDKY DESTALINISACE

Ferdinand Peroutka

Vrchol protistalinské kampaně v sovětském Rusku a výročí bitvy u Stalingradu přišly ve stejnou dobu. Je velmi pravděpodobné, že slavnostní ječnické se přecházejí: "V těchto památných dnech, kdy u Stalingradu — pardon, u Volgogradu . . ." Věty, které byly tak dlouho opakovány a opakovány, usadily se nejen v myslích, ale i v mluvních.

Proto destalinisace je provázána určitými risiky, a proto, ať jakkoli velice po ní sovětské obyvatelstvo touží, přece působí jistý třes. Podle všech zpráv, moskevští občané, kteří se kupí před kremlinským mausoleem, kde Stalinovy ostatky byly a už nejsou, cítí nejen uspokojení, nýbrž také zmatek, někdy hněv. Stalin je nyní bezmocný, jako každý mrtvý je, a jeho pozůstatky byly fyzicky snadno odstraněny odtamtud, kde odpovídaly po Leninově boku. Ale snad přece ze svého nového hrobu způsobí tolik komplikací, že zabrání, aby tam jednoho dne byly uloženy pozůstatky Nikity Chruščova, a Lenin sám zůstane uctíván jako svrchovaná bytost komunismu.

Stalin až příliš dobře vykonával své dílo. S velkou péčí, důsledností a s velkou brutalitou sám ze svého života vybudoval legendu o sobě. Sňahal podvůdce, propagandisty, historiky, učitele, spisovatele do jednoho houfu, aby ho bez ustání velebili. Zkonfiskoval všechny historický materiál, který legendě odporoval, odstranil obrazy, které ho neukazovaly v nejbližší blízkosti Leninově. Vyvrátit takovou legendu není malá, nýbrž velká aféra.

Avšak nyní vedení ruské komunistické strany se značnou odvahou, jak musíme uznat, vyhlásuje, že legenda je nepravdivá. V demokratické zemi by vláda nemohla se tak otočit na podpatku a náhle říci, že to, co bylo, už není. Komunistická diktatura, vyvíjená právě Stalinem, se o to může pokusit. Avšak, v podstatě, je to zase stalinský podnik, ač tentokrát obrácený proti Stalinovi, nebo, aspoň, je to podnik, který má v sobě několik výrazných stalinských rysů. V čem je třeba spatřovat stalinské rysy? Zajisté především ve více, že komunistická strana má všechna práva na světě. Stalin kdysi řekl vdově po Leninovi: "Strana může všechno, soudružko. Strana může i prohlásit, že jste nebyla ženou Leninovou." Jakoby tato dávná věta vzbudila ozvěnu, a Chruščov jakoby nyní pravil: "Strana může . . ."

Pokračování na str. 4

Boj Antonína Novotného proti kultu Stalina a Gottwalda

Po návratu z moskevského sjezdu nebylo Antonínu Novotnému než-li se přizpůsobit nové Chruščovově linii a vyvodit i pro Československo důsledky z boje proti kultu osobnosti. Zejména bylo třeba vyřešit choulostivou otázku co s Klementem Gottwaldem, s jeho mausoleem a jak naložit s obřadným Stalinovým pomníkem, který dodnes straší vrabce na leten-ské stráni. Antonín Novotný se zhostil tohoto úkolu s taktikou a diplomacií, která je charakteristická pro opatrné české československé politbyro. V jeho projevu jsou některé zajímavé podrobnosti a formulace, které si zasluhují doslovně ocitování. Jak známo, Antonín Novotný se zásadně pokusil prezentovat boj proti kultu osobnosti jako boj proti Slánskému a jeho klice a vyhnout se tak všem dalším nepřijemnostem s aplikací nové Chruščovovy linie. Je třeba přiznat, že se mu to do velké míry podařilo, jak ukazují tyto pasáže, které ocitujeme z Lidové demokracie z 21. listopadu:

Zločiny Slánského, Tausigové a spol.

" . . . Je samozřejmé, že diktatura proletariátu po vítězství dělnické třídy uplatňuje a musí uplatňovat svou moc také represivními opatřeními proti buržoazii . . . Právě v tomto období je zvláště důležitým činitelem vysoká politická uvědomlost i morální charakterové vlastnosti člověka, zvláště funkcionáře strany. Lidé, postavení stranou na odpovědná místa, mohou tuto důvěru zneužít k posílení své osobní moci k prosazování osobních ambicí, k vytváření své osobní nedotknutelnosti, k získávání osobních výhod a podobně. Někteří si začnou myslet, že oni to jsou, podle nichž se má strana řídit, vnucují svou vůli straně, začínou porušovat zásady stranických norem, porušovat zákonnost, nepřipouštět ani úvahu, že by se mohli mýlit a pod. A nakonec každý, kdo se nechce podřídit těmto "neomylným zásadám" jednolice a kritikuje, stává se v očích těchto lidí protistranickým a nepřátelským živlem. Výsledkem je, že tento neomylný jedinec — protože kritika vychází ve značné části ze stranických řad — používá k potlačení kritiky soudruhů bezpečnosti a jiných státních orgánů, a tím dostávají tyto orgány výsostně postavení vůči straně."

Je třeba vidět, že kult osobnosti se zpravidla neprojevuje jen u jednoho funkcionáře, ale po vzoru tohoto předního funkcionáře se samozřejmě objevuje i u dalších a ve svých důsledcích se zvrhává v pojetí "já mohu vše, mně se nic nemůže stát." A to se myslím u nás v roce 1948 až 1953 dělo.

" . . . Hlavním nositelem a šířitelem zvrhlých metod, jichž v Sovětském svazu používal Beria a další byl u nás Slánský a jeho nejbližší společníci i jeho pomocníci ve špičkách tehdejšího bezpečnostního aparátu a mnozí jeho pomocníci jak v ústředních tak i krajských orgánech strany. Hlavním pomocníkem Slánského v těchto metodách a určovatelem bezpečnostních zásahů proti soudruhům byla Tausigová v komisi stranické kontroly. Slánský spolu s ní a Švabem vytvářel systém sledování soudruhů, systém vlastních donášců, vyvolával vzájemnou nedůvěru mezi funkcionáři stranických orgánů, zaváděl odposlouchávání telefonických rozhovorů soudruhů a podobně. V komisi stranické kontroly byly kartotéky funkcionářů strany vedeny jako osobní účty a v nich byl hlavně materiál ze sledovaček bezpečnosti . . ."

" . . . Snahou Slánského a ostatních bylo postavit stranu pod kontrolu bezpečnosti, oni také zřizovali různé nezákonné "trojky" a "pětky", které samovolně rozhodovaly o osudu lidí, což pro nejednoho těživě naříčeného končilo i tragicky . . . Také kádrová politika, stavějící se na zkušených a schopných lidech, ale mnohdy na bezzásadových pochlebovačích, opírala se ve značné části o materiály bezpečnosti. Politická moc Slánského, povýšená nad stranu, i volené státní a lidové orgány, neměla žádné opory kromě těchto pochlebovačů a úzké části bezpečnostního aparátu. Jmak, iak všichni víte, členové a funkcionáři strany Slánského rádi neměli."

Viděli jsme kam dospěla podobná politika na př. v Maďarsku v r. 1956 a proto opakujeme, že bylo velkým štěstím pro naši stranu, že tato skupina byla včas rozdracena, že tak bylo mimo jiné zabráněno nejen dalším represím, které tyto lidé chystali četným stranickým kádrům, ale hlavně úplnému odtržení strany od mas, protože vedení strany pomalu přestávalo masám rozumět . . . Mašinérie, kterou rozjel Slánský a kterou mu pomáhali rozjíždět různí pracovníci stranické, bezpečnostní a jiní, však jela dále a připravila nakonec Slánskému těžkou, jaký on sám připravoval jiným. I jeho pomahači nakonec skončili buď jako on nebo byli tímto jím roztočeným mlýnem značně poroucháni. Je bezesporu, že kult osobnosti i u nás ve straně velmi silně zapůsobil. Tato doba zanechala černou skvrnu v revoluční historii naší strany."

Až potom má Antonín Novotný poměrně lehkou úlohu a celý boj proti kultu osobnosti pohodlně vysvětluje jako boj proti Slánskému a jeho klice. Ovšem po moskevském sjezdu mu nezbývá než jít od této uzavřené kapitolky o několik kroků dál a začít konečně mluvit i o úloze Klementa Gottwalda, který o řázení komunistické tajné policie nemohl dobře nevědět. Všimněme si však, jak při tom hned pospíchá dodat, že on sám — Antonín Novotný o těchto zločinech nic nevěděl přesně podle přísloví "já nic, já muzikant".

Gottwald a jeho sekretářka

"Právem může být postavena otázka, jak je možné, že předseda strany soudruh Gottwald, takový zkušený funkcionář . . . neviděl tyto zjevy nebo zda on sám tyto věci nepodporoval nebo byl jejich nositelem. — Já sám jsem v těchto dobách v neúřadném vedení strany nebyl, ale pokusím se úlohu soudruha Gottwalda charakterizovat."

Soudruh Klement Gottwald byl velkým revolučním bojovníkem naší strany . . . Vítězství pracujících nad reakcí v únoru 1948 bude navždy spojeno se jménem soudruha Klementa Gottwalda.

A tady je třeba ukázat i na některé nedostatky, které se prakticky začaly v práci soudruha Gottwalda projevovat po únoru 1948. Po svém zvolení prezidentem přenesl soudruh Gottwald veškerou svou činnost na Hrad. — Fakticky vedoucím činitelem strany byl Slánský, který vzhledem k pasivitě soudruha Gottwalda ve stranické činnosti, byl zprostředkovatelem mezi stranou a soudruhem Kl. Gottwaldem. Klement Gottwald sice předsedal . . . ale přestával znát tep života naší strany a našeho lidu.

Stojí otázka proč? Kult osobnosti bezesporu působil i v činnosti Klementa Gottwalda a projevoval se i v jeho jednání a rozhodování. Tento kult osobnosti byl přenášen i do celé naší strany a záměrně prosazován k umělému zvyšování autority stranických funkcionářů.

Podle mého názoru sehrál v této době značnou úlohu i zdravotní stav soudruha Klementa Gottwalda. Již od roku 1943, kdy měl soudruh Gottwald

Pokračování na str. 2

CO NOVEHO VE SVĚTĚ

● Castro prohlásil ve veřejném projevu, že byl stoupencem světového komunistického hnutí už od svých studentských let. "Jsem marxist-leninista a zůstanu jím pokud budu živ," řekl Castro havanským studentům minulý týden.

● Rakouská pohraniční stráž bude v dohledné době čítat 20.000 mužů. Většina personálu je na čs. a maďarských hranicích.

● "Korunním princem" ministerského předsedy Diefenbaker se zdá být dnešní ministr obchodu George Hees z Toronta.

● Ústřední vláda v Kongu navázala diplomatické styky se Sovětským svazem, s Polskem a Československem.

● Jihoafrické rasové zákony určují, že občané japonského původu se počítají mezi bělochy, zatím co Číňané jsou ve stejné kategorii jako černí.

● "Pojiždný" americký velvyslanec A. Harriman se stal podsekretářem ministerstva zahraničí pro otázky Dálného východu.

● Bývalý Hitlerův hospodářský poradce H. Schacht pomáhá při plánování africké cesty západoněmeckého prezidenta Lübkeho.

● Albánie a rudá Čína se zajímají o nákup pšenice v USA nebo v Kanadě.

● Po nátlaku na Finsko dojde nejspíš v dohledné době také na Rakousko. Kreml bude žádat, aby se Rakousko zřeklo svého úmyslu vstoupit do Společného evropského trhu.

● Britská rýnská armáda (pod velením anglického gen. Cassels-e) bude na jaře 1962 pravděpodobně pod velením západoněmeckého důstojníka. Poměr německých branců k britským ve svazku rýnské armádní skupiny bude v tu chvíli asi 2:1.

● Letectvo Jižního Vietnamu bylo nedávno posíleno 70ti letouny typu T-28. Dosáhnou rychlosti 350 mil za hodinu. Nejnovější americké tryskové letadlo X-15 dosáhne rychlosti 1.500 mil za hodinu.

● Pařížská městská správa dosud ne rozhodla, zda stanice podzemní dráhy "Stalingrad" bude přejmenována. — Změnu názvu žádala m. j. také francouzská komunistická strana v čele s M. Thorezem.

● K oslavám vyhlášení nezávislé Tanganyiky pojedou početná americká delegace s Franklinem D. Rooseveltem Jr. v čele. Mají také jet bývalí prezidentové Truman a Eisenhower.

BOJ O VLIV VO SVĚTĚ

Ján Papánek

Po dvouh měsících zasadení Valného shromáždění Spojených národů sa dá soudit, že jeho výsledky s hľadiska slobodného sveta budú skromné. K rozkladnému tlaku Sovietskeho a satelitov sa čím ďalej tým viac pripojuje vliv veľkého počtu afrických zemí, z ktorých niekoľké nie sú ani zralé na štátnosť. Horúčka prijímania nových členov vyvrcholila prijatím Mongolska za cenu Mauritánie a odloženie uznania komunistickej Číny. Sovietom sa síce nepodarilo prosadiť trojku — troch Generalných tajomníkov — zvolený bol U Thant, zástupca neutralnej Burmy, s tým, že si sám má vybrať svojich poradcov. Ako prvých menoval amerického Burcha a sovietského Arkadjeva, ale aby nebolo omylu o jeho neutralite vyberá si za ďalšieho poradcu J. Noska, komunistu z Československa.

Noske bol chránencom Západockejho a ešte pred pučom sa ho komunisti snažili nasadiť do československej stálej delegácie v New Yorku, ale sa im to nepodarilo. Po februári 1948 však veľmi rýchle postupoval a dnes je zástupcom ministra zahraničných vecí a šéfom delegácie na Valnom shromáždění. — Poznajúce servisnost pražských komunistov voči Moskve, si každý môže predstaviť aké rady bude Generalnemu tajomníkovi poskytovať.

Okrem toho jedná Valné shromáždění a prijíma návrhy o problémoch, ktoré sú neprijemné či neprijateľné slobodnému svetu čiste z dôvodov sebazáchramy. Tak India navrhla a Valné shromáždění schválilo rezolúciu o moratóriu na nukleárne výskumy. Takéto dobrovoľné moratórium síce už od roku 1958 jestvovalo, ale Sovietsky ho porušili. Od minulého septembra proviedli vyše tritať výbuchov, ktoré behom jednaní v tajnosti pripravovali a teraz hlasovali za nové moratórium, aby sa v tajnosti, prípadne behom ďalších jednaní, mohli pripraviť na nové výbuchy.

Tiež bolo za sovietskej podpory odhlasované, že územie Afriky má byť uchované od nukleárných pokusov a výbuchov. Ďalej, aby bolo zakázané používanie atómyckých zbraní v dobe války. Sovietsy sa však postavili proti rezolúcii o tom, aby uzavretá bola medzinárodná úmluva o nukleárnom zbrojení s patričnou kontrolou.

Debata o kolonializme sa účastní prakticky všetkých 103 členov. Sovietsy využívajú horúčky oslobodzovať a tlačia aby všetky kolonie boli oslobodené, ovšem len tie v Afrike a v Azii. Útočí sa hlavne na západnú Európu a prim vedú vedľa komunistov hlavne tí členovia, ktorí len totalitou doma si vedia udržať aký taký poriadok — Ghana v tom smeru zvlášť vyniká.

Niekedy predchádza trpezlivosť aj chladným Angličanom a Sovietom veľmi ostro odpovedajú. Poukázali, že zo štyroch veľkých impérií deväťdesiatstoročia len jedno sa v dôsledku výboja i v najnovšej dobe rozširuje. Je to Sovietsky svaz, ktorý od roku 1939 anoktoval 200.000 štvor. mil cudzieho územia. Okrem toho nanútil komunistické režimy siedmim zemiám s vyše 90 miliónov obyvateľov. Ani jed na z týchto zmi nesmie slobodne rozhodovať o svojom osude ako tomu je v prípade britských kolónií. Skutočnosť, že Sovietsy opievajú a strážia hranice tohoto svojho impéria len potvrdzuje násilnosť komunistických režimov.

Podobným spôsobom reagoval na sovietské útoky pri debate o Kongu v Bezpečnostnej rade aj zahraničný minister Belgie Spaak. Povedal Sovietom, že sa im snadno hovorí, keď vetujú každý návrh, ktorý nezapadá do ich výbojnej politiky, prípadne odmietajú plniť rezolúcie Valného shromáždění. Malá zem ako je Belgia je vystavená stálym útokom i keď sa ako snaží postupovať v smysle rozhodnutí či odporúčanií Spojených národov.

Keby sa takto faktami neustále reagovalo na útoky Sovietov, satelitov i niektorých neutrálov, pomaly by sa vytvorilo vo Spojených národoch nové čerstvé ovzdušie. Ovšem samotné rečenie a výtky nestačia. — Je treba návrhov rezolúcií proti sovietsko-komunistickému útlaku a výboju v záujme národov strednej a východnej Európy. Tí členovia Spojených národov, ktorí majú aj na srdci mier v slobode a spolupráci medzi národami by mali príležitosť to hlasovaním rozhodovaním prejavíť.

DVE POVÝŠENÍ

Začátkem listopadu bylo z Moskvy oznámeno, že dosavadní šéf sovětské tajné policie (MVD) A. N. Shelepin, se stal členem sekretariátu ústředního výboru komunistické strany SSSR. Minulý týden bylo uveřejněno komuniké, že místo šefa MVD zaujal jiný příslušník mladší sovětské generace, Vladimir Y. Semichastny.

Je zajímavé, že oba muži postupovali přibližně stejnou cestou. Shelepin byl v letech 1952-58 prvním tajemníkem Komsomolu, svazu komunistické mládeže SSSR a funkci šefa MVD zastával v letech 1958-61. Semichastny byl nástupcem Shelepina v Komsomolu v letech 1958-59. Loni a letos se zřejmě začal v metodách MVD a konečně přes své mládí (je mu 37 let) byl dosazen do nejvyšší policejní funkce.

Na první pohled se zdá, že čelná funkce v Komsomolu je jakýmsi předpokladem kariéry teroru a bezohlednosti. Sovětská vláda ovšem vykládá světu, že Komsomol je něco podobného jako skauting v západním světě, že jen klade důraz na "službu socialistické vlasti". Krvavá historie MVD (dřívejší označení: Čeka, GPU, NKVD a NKGB) je však dostatečně známa a je v poslední době odhalována komunisty samotnými. Sovětská tajná policie je zodpovědná m. j. za terorizování celých národů (Kaňmyků, Tatarů), za smrt milionů politických

vězňů a za stílení maďarských vlastenců v budapeštských ulicích.

Semichastny se narodil v r. 1924 a studoval na chemickém a technickém ústavu v Kemerově. V Komsomolu byl od roku 1942 a členem strany se stal v roce 1949. V roce 1958, kdy byl prvním tajemníkem hnutí komunistické mládeže, byl pochválen zvláště za to, že zorganizoval přes 34 tisíc "dobrovolných" pracovních brigád mládeže. Téhož roku vedl delegaci Komsomolu na 6. Konferenci jugoslávského Svazu mládeže v Bělehradu.

Zvláštní pozornost na sebe upoutal koncem října 1958, kdy u příležitosti oslav 40. výročí založení Komsomolu, zaútočil na Borise Pasterňáka. Za přítomnosti spokojeného Chruščova nazval tohoto významného spisovatele "prašivou ovcí" a obvinil jej, že "ač žije v našem středu, rozhodně se plivnou do tváře sovětského lidu". Semichastny při této příležitosti žádal, aby byl Pasterňák poslán do vyhnanství.

Je dobře si povšimnout, že posici, kterou dříve zastával po dlouhá léta Beria a před ním jiní, obsazuje Nikita Chruščov svými věrnými, bez ohledu na jejich poměrně mládí. Necháává je však v této funkci dlouho, aby si snad nevybudovali příliš silnou posici a nemohli ohrozit stabilitu Chruščovovy vládnoucí kliky.

Z ČESKOSLOVENSKA

BOJ ANT. NOVOTNÉHO...

Dokončení ze str. 1

♦ Stalinův pomník v Praze na Letné vážil přes 80.000 tun, postavy měřily 100 stop a Stalinova hlava měla rozpětí osmi stop. 'Rudé právo' přetisklo nedávno řeč "presidenta" Novotného a v ní jsou tato zajímavá rozhodnutí: "Politickému byru se ukládá k okamžitému provedení: . . . Odstranit pomník J. V. Stalina v Praze a jmenovat politicko-odbornou komisi s úkolem, aby předložila návrh na využití místa, kde pomník stojí. — Ve stejném smyslu učiní opatření i krajské a okresní výbory v místech, kde byly postaveny pomníky J. V. Stalina. Zabezpečit, aby byly přezkumány názvy ulic, podniků atd., které nesou Stalinovo jméno, a naše družba se sovětským lidem byla vyjádřena jiným způsobem." Obludné sousoší na Letné tedy zmizí a to ještě před návratem skutečné demokracie do staré vlasti. ♦ Po odstranění Stalinova jména plánuje se "čistka" Gottwaldova jména. Ulice v některých městech byly již přejmenovány a na řadě jsou jeho pomníky, dále Gottwaldov (dř. Zlín), dům "Gottwaldov" atd. Také ne dávno odhalený pomník Gottwaldův v Brně bude zbourán. ♦ Hrdina bojů o Prahu v květnu 1945 generál Kulvaš zemřel na následky komunistického věznění. Pracoval po svém propuštění z žaláře jako obsluhovač výtahů. ♦ Arcibiskup dr. Jos. Matocha zemřel ve věku 83 let. V Praze zemřel stejně starý významný architekt Bohumil Hypšman. ♦ V Plzni otevřeli novou vysokou školu zemědělskou. Má prý 200 posluchačů. ♦ Nový most přes Malši v Českých Budějovicích je již v provozu, zatím jen pro chodce. ♦ Pražská telefonní ústředna oznámila, že pro své zákazníky plánuje novinku: "automatické vyprávění dobrých vtipů". Na úřadě leží již delší dobu přes 36.000 nevyřízených žádostí o telefon. ♦ Slovenská národní rada vydala nové nařízení týkající se kancelářských místností církví. Na čelné straně má být obraz presidenta Novotného a není dovoleno vyvěšovat jiné obrazy nebo náboženské symboly. Nesmí se také nikde vyskytovat vlajka vatikánského státu, neboť — podle listu "Duchovní pastier" — "jde o stát, který s ČSSR neudrzuje přátelské styky". (Přibližně ve stejnou dobu poslal sovětský premiér Chruščov papeži Janu XXIII. do Vatikánu srdečný telegram k narozeninám). ♦ Člen čs. špiónážní služby v Západním Německu, kapitán E. Langer byl odsouzen v Karlsruhe k pěti letům vězení a k pokutě 10.000 DM. Jeho pravou totožnost se dosud nepodařilo zjistit.

● Za prvních 9 měsíců letošního roku ztratila italská komunistická strana 65.000 členů.

v Sovětském svazu první záchvat srdeční mrtvice, nebyl zdrav a jeho stav se neustále zhoršoval. Myslím, že je třeba, aby to ústřední výbor věděl. že soudruh Gottwald si byl vědom své vážné zdravotní situace. Jeho zdravotnímu stavu velmi účinně využívali různí lidé kolem něho, včetně Slánského, a to i v tom, že vykonávali na soudruha Gottwalda nátlak.

Tito lidé — zvláště Slánský toho plně využíval — říkali stranickým funkcionářům, že nemohou soudruha Gottwalda zaneprázdnňovat, že musí mít klid atd. Tak se vytvářela kolem Klementa Gottwalda gloriola nedostupnosti prostřednictvím Slánského nebo Gottwaldovy sekretářky. — Sám ze svých zkušeností z roku 1952, neboť v té době jsem přicházel do styku se soudruhem Gottwaldem, mohu potvrdit, že odhalení Slánského, kterému soudruh Gottwald velmi věřil, na něj silně působilo a přivádělo jej do určitých depresivních nálad. Soudruh Kl. Gottwald si také přiznával vinu za to, že to mohlo tak daleko ve straně dojít, on se cítil odpovědný vůči straně a velmi těžko tuto situaci nesl.

Po tomto obratném vyličení Gottwalda, který se v podání Antonína Novotného podobá spíše jakémusi slabomyslnému Franci Josefovi než tvrdému, energickému bolševickému vůdci, za něhož nám ho do nedávna vydávali a po velmi šikovném způsobu jakým se Antonín Novotný vykroutil ze své vlastní úlohy v dobách teroru komunistické tajné policie, mu zbývá už jen vyřešit otázku likvidace "pozůstatků kultu osobnosti". První z nich je otázka ospravedlnění nevinných obětí komunistického teroru, kterou ovšem Novotný odbývá pouhým mávnutím ruky.

Rehabilitace obětí teroru

"Ústřední výbor stojí přirozeně i dnes pevně a otevřeně na stanovisku, že má být dán plný průchod státní i stranické spravedlnosti všude tam, kde byla porušena. A proto, pokud jsou ještě (rozuměj, naživu!) případy porušení socialistické zákonitosti a nebyly vyřízeny, strana je bude spravedlivě posuzovat."

Po tomto prázdném paušálním prohlášení Antonín Novotný však hned přispěchá s varováním, že žádná spravedlnost se konat nebude:

"Nepřipustíme ovšem v žádném případě, aby někdo zneužíval věci již dříve vyřešených k demagogickým výpadům proti straně. A jako zcela neopodstatněné odmítáme neodpovědné volání po rehabilitaci těch lidí, kteří se sami provinili svým hrubým porušováním socialistické zákonitosti v éře Slánského, kteří se dopouštěli ná-

silí a krivd . . . a byli za to po právu potrestáni podle zákona nebo podle stanov strany. Musí vzít na vědomí mnozí z nich, že byli v tom mlýně, který sami pomáhali rozláčet a že nesou sami vinu na porušování stranických i státních zákonných norem. Proto ať při posuzování své 'nevinu' vidí nejdříve i své činy. Nevidíme důvodu, proč by v těchto případech naše strana . . . měla měnit své stanovisko."

Antonín Novotný dělá jako že nevidí rozdíl mezi způsobem jakým se sám pokouší dokázat svou vlastní 'nevinu' na krivdách způsobených komunistickým 'mlýnem', který přece on sám rovněž 'pomáhal rozláčet', a 'nevinu' ostatních postižených poskoků Slánského a Gottwalda.

A — teď už celkem klidně — přechází k druhé otázce likvidace názvů ulic, závodů a škol a zejména nešťastného pomníku lokajské bezpátečnosti čs. politbyra na Petříně.

Stalinův pomník je maloměstská senzace

"V té souvislosti bych se rád zmínil o tom, že již v průběhu sjezdu jsme se vraceli k našim dřívějším úvahám, co bude třeba udělat se Stalinovým pomníkem v Praze. Stalinův pomník je svého druhu daní kultu osobnosti. Svým velikášstvím a bombastičností a především hlavní postavou je v rozporu jak se vřelostí a upřímností, tak s čistotou bratrských vztahů mezi naším a sovětským lidem. A řečeno po pravdě, je v rozporu i s tradicemi našeho lidu a krásou Prahy.

Stanovisko naší strany je čestné a leninské a nemá nic společného ani s maloměstskou hysterií některých jedinců, ani s poťouchlými nárazkami buržoázní propagandy, kteří chtějí z otázky Stalinova pomníku dělat maloměstskou senzaci a urážet naši stranu. Domníváme se, že nejspřávnější postup bude ten, aby ústřední výbor jmenoval politicko-odbornou komisi s úkolem, aby předložila návrhy na využití místa, kde stojí Stalinův pomník — v souladu s celkovým panoramatem hlavního města ČSSR." FEP.

OZNÁMENÍ

Výstava prvních vydání děl F. Chopina, kterou v div. oddělení ústřední knihovny na rohu St. George a College Sts. uspořádal Polish Institute of Arts and Sciences, Toronto Branch, je otevřena až do soboty 16. 12. Slavnostního zahájení se zúčastnil zástupce SVU a "Našich Hlasů". Výstava je součástí oslav 1.000 výročí příchodu křesťanství do Polska.

VÁŠ DOPIS JE DŮLEŽITÝ!

Píšete-li dopis, dávejte pozor, aby adresa na obálce byla jasná, přesná a úplná.

- Neopomeňte použít začátečních písmen nebo křestních jmen adresáta.
- Též udejte číslo, ulici, číslo poštovního obvodu (užívá-li se), město a provincii.
- Dopisy, adresované na apartmenty nebo úřední budovy, musí být označeny náležitým číslem pokoje nebo kanceláře.
- Zpáteční adresu napište do levého horního rohu.
- Píšete-li do míst mimo Kanadu, udejte plná jména těchto zemí.
- Vždy se snažte, aby dopis měl náležité poštovné. Nejste-li si jisti, nebo když zasíláte věci letecky, informujte se na poštovním úřadě.

Přesná a čitelná adresa urychlí doručení vaší pošty.

Canada Post Office

NORSKÉ KAPITOLY 1961

(Píše dr. Josef Kratochvíl, Stuttgart)

II.

Z deníku Gintoše E.

(Upraveno částečně v rozhovorech)

Nemohu ani říci, jak jsem se zradoval, když jsem dostal dopis strýčka Petra, vedoucího Čs. dálkové školy, že mám přijet do Oslo trochu dříve, než započne letní škola a tábor, abych mu pomohl v přípravách. Žiji v Norsku na dalekém severu, až v Alesundu a musím přiznat, i když mám mnoho, mnoho norských přátel a velmi pěkné zaměstnání v továrně na umělé hmoty, čím se osamocen, a je mi tu velmi často smutno, velmi smutno. Ne, že bych neuměl norský, to jsem se již naučil. Ne, že by mi chyběla zábava. Již dávno hraji na kytaru a housle a zde jsou hudebníci velmi hledaní, neboť v každé obci najdete nějakou kapelu, která účinkuje v létě i v zimě. Kapela má své zvláštní uniformy. Nikdy nikde jsem neviděl tolik zálib v uniformách, jako právě v Norsku a také v metalech. Každý muzikant se snaží, aby získal co nejvíce metalů, a někteří jich mají již plná prsa. Při tom je norská muzika taková, že my ze střední Evropy ji jen velmi těžko chápeme. Je melodická, ale jednoduché opakování libové melodie do nekonečna v rozličných variacích tak, že i ta nejpěknější melodie se vám stane po čase nějak bolenou. Ostatní je v jejích melodických hodnotě sentimentality a melancholie. Snad i proto mi tu bylo smutno, ale bylo tu mnoho jiného. Někteří lidé tvrdí, že Norové mají velmi hustou

krev, jsou pomalí a rozvážliví a mnoho svého života prospí, mnoho prosedí a dumají; člověk to těžko chápe, ale když přijde podzim a pak zima a ještě kolem 10 hodin dopoledne je skoro tma, teprve se rozednívá a dopoledne kolem třetí hodiny se již opět stmívá, pochopí snad i to. Nedivím se však, že se moji matce v Norsku nelíbilo a že se vrátila do střední Evropy. A při tom všem jsou Norové velmi pohostinní. Můj domácí měl "vlastní pivovar" ve sklepě a tak mne často zval na pivo vlastní výroby. Pivo v našem kraji totiž nedostanete, protože je tu krajová prohibice; ale lidé tu mají alkoholu vlastní výroby stále dost. Když jsem se poprvé jeho piva napil, hned jsem spal, jak mne to porazilo. Tak bylo snad.

Zábavy nám nikdy nechybělo. Když bylo po práci (a tu jsme nebrali tak nelidsky přísně jak je tomu někdy ve střední Evropě), vypravili jsme se na moře na ryby. To bylo všelijakých ryb.

S velkou zálibou jsme chytali obrovské ryby, velryby to nebyly, ani žraloci, ale já je prohlašoval za velryby. Nahodila se udice s kočkou nebo velkou treskou a pod, a již tu byla obrovská ryba. Chňapla po vñadidle, div vám loď nepřevalila. Když jsem ji poprvé spatřil, spadl jsem leknutím na dno člunu a myslěl jsem, že umřu strachem. Jak pak s vámi taková ryba tancovala a honila vás i se člunem, až jste ji buď pustil, nebo již nemohla dál a tak jste ji ubil. Stříleli jsme i po ní. (Asi to byly plískavice nebo

dokonce — podle popisu — mečoun obecný — poz. vedení školy). A to víte, denně byla na stole k jídlu ryba. Mám ryby rád a Norové, resp.

Norky, dovedou ryby připravit na sta rozličných způsobů, zvláště jako rozličné "Fiskekake", rybí koláčky, ale toužil jsem již po jednom pořádném jídle, české kuchyni a ta nám vždy vládne v našich letních táborech a školách Čs. dálkové školy.

Zkrátka, vzal jsem si honem prodlouženou dovolenou z práce, sbalil jsem svoje kufrty a vydal se na cestu do Oslo. Se mnou se vypravil ještě syn mého domácího, student, a tak jsme se rozhodli pro nejlevnější způsob cestování, — stopem!

Ach, to byla cesta! Asi 40 km jsem vlekl kufrty kolem cesty pěšky, až nezbylo nic jiného, než sáhnout hluboko do kapsy a koupit si lístky na vlak a dojet do Oslo vlakem. Tak jsem přijel k dr. Kratochvílovi sice skoro 14 dní před začátkem letních škol, ale celý nemocný a co nejhoršího: vytrousil jsem ve vlaku peněženku a přijel úplně bez peněz.

Zatím co můj norský spolujezdec se vypravil na další cestu přes Dánsko, uložil mne vedoucí školy u sebe, abych se vystonal (když jsem se před tím najedl dobrých českých knedlíků a kuřátka).

Stonal jsem několik dní. Vedoucí školy pracoval na přípravě táborů. Co to dá práce taková příprava táborů, dovede si málokdo představit! — A dr. Kratochvíl koná nejen pedagogické a didaktické přípravy, ale také maluje, šije, rozmnožuje obězníky, připravuje materiál pro hry atd. — Člověk musí obdivovat jeho energii.

Není již tak hrozně vzdálen od padesátky svého věku, ale ten člověk snad nespí . . . , když něco připravuje — nezná únavy.

Když jsem se uzdravil, pomáhal jsem mu malovat plakáty, nápisy pro jednotlivé tábory, na př. pro "Hochy Nansenovy", pro zkoušky "O tři Orlí péra". pro táborové a družinové bodování a hlavně velký přehledný plakát: "Lvíček legonářů". Nechyběl ani plakát nejoblíbenější hry tábora a letní školy: "Za pokladem" a pak jsme zdobili národními vzory nápisy pro jednotlivé světlice dívčího i chlapeckého tábora, na př. Děvín, Velehrad, nebo Trocnov, Tábor, Bezděz atd. Však o tom více později.

Poněvadž budeme mít letos samostatný chlapecký tábor s mnoha více chlapeckými družinami než bývalo předešlá léta, bylo nutno připravit i nové družinové vlajky, na př. družiny "Štik", družiny "Racků", družiny "Sokolů" (která dostala název "Sokolů dr. Frant. Poláka"), družina "Orlí" (která získala název "Orlíci Ing. Rychtáře"), družiny "Sobů" a jiných. Bylo třeba namalovat návrhy a upravit je tak, aby je bylo možno vyšít. Dr. Kratochvíl sám pomáhal při vyšívání a to tak neúnavně, že vyšívání i pozdě večer, kdy jsme spolu seděli a debatovali o tábore, o Norsku a o situaci uprchlíků. Jeho práce dopadla ale tak, že když byl s vyšíváním hotov a chtěl povstat a vlajku, kterou měl při vyšívání na kolenou, odložit, zjistil, že to nemůže za žádnou cenu udělat. Vlajku nemohl sundat s křehot prostě proto, že ji na kalhoty přišil. Tak musel svou namahavou práci zase rozpárat. Mnoho jsme se

tomu nasmáli, ale pak již přenechal dr. Kratochvíl to vyšívání vlajek raději našim děvčatům.

Mám v novém tábore spolupomáhat ve vedení. Tábor povede pan učitel Josef Hloušek, kterého znám ze Stuttgartu, ale vlastní vedení tohoto tábora si stejně ponechá vedoucí školy, neboť s našimi hochy je třeba si někdy umět poradit.

Byl jsem vyzván, abych si před táborem oholil vousy. Nechal jsem si narůst totiž mocný vous nejen pod nosem, ale i na bradě a vedoucí tvrdil, že se mne ta mládež poleká. Ale, já zůstal v přesvědčení, že vous nesundám, ani když mne řada dalších spolupracovníků přemlouvala, abych jej sundal.

Týden před zahájením tábora musel dr. Kratochvíl na Daleký sever, mnohem, mnohem dále než je Alesund, až na severní Lofoty, k Harstadu, kde koná řadu vědeckých pokusů se severskými zvířaty. Přerušil

své pokusy přípravou letních škol a po druhé je přerušil přítomností na letních táborech, které nám opět letos sám povede. Tak jsem využil čas v Oslo a okolí, že jsem vyhledal své staré přátele a známé a kromě toho navštívil vlastní tábořiště v Hof i Vestfold a Holmestrandu a na místě vypomohl v technických přípravách. Po tu dobu pečovala o mne teta A. Kvapilová, která má hlavní zásluhu o to, že se letní tábory a škola Čs. dálkové školy koná nyní hlavně v Norsku. — Konečně se přiblížil den příjezdu hlavní skupiny dětí do letních táborů. Pokračování

Nakupujte u našich inserentů!

KONCERT DVOŘÁKOVY HUDBY V TORONTĚ

Je to poprvé, kdy se naše čs. krajanští obec představí kanadské kulturní veřejnosti v takové velkolepé formě a jsme šťastni, že je to Dvořákovy výročí 120. narozenin, které zavdalo podnět ke koncertu. Ještě nikdy před tím se nám nepodařilo uvést pospolu všechny naše významné hudební umělce, tak jako tomu bude na Tři krále. Maestro Walter Susskind, prof. Oskar Morawetz, Jan Rubeš, Karol Dobiáš a Ilona Kombrinková — jako solisté v jednom koncertě — to je něco naprosto nečekaného, něco, co se pravděpodobně už ani nedá opakovat.

Členáři jsou známa jména všech našich umělců. Méně už znají sopránistku Ilonu Kombrinkovou, která není čs. původu. Bude zpívat místo Evy Likové z New Yorku, protože Eva Liková má, ke svému zármutku, už osazené všechny možné termíny a 6. ledna zpívá na svém koncertě v Bostonu. Ovšem, musíme hned dodat, že Ilona Kombrinková má neobyčejně dobrý vztah k české hudbě a zpívala s českým duetem z Jakobína s Janem Rubešem v torontském Hart House.

A me o Iloně Kombrinkové, že je holandského původu, že se narodila v St. Louis v USA a že když jsme předtím kritiky všech amerických a kanadských novin, všude jsme na-

šli jen a jen nadšenou chválou o jejím zpěvu. Je v podstatě operní zpěvačka; zpívala v New-yorské opeře, na koncertech po celé Americe a co je pro nás zajímavého, na Moravském hudebním festivalu ve Wisconsin. Kanadským je známa hlavně od r. 1957 z operního festivalu v Torontě, kam se nyní na urvalo přestěhovala. Je dnes první sopránistkou Canadian Opera Company a mohli jsme ji vidět v Tosce, v Netopýru, v La Force del Destino, v Otellu a j., jakož i v televizním podání Evžena Oněgina, Elektry, Falstafa.

Je nesnadné vyjmenovat všechny její úspěchy pro nedostatek místa. Příležitostně se snad vrátíme k některým zajímavostem. Pro dnešek chceme ji stručně představit našim čtenářům a dodat, že jsme rádi, že to bude právě Ilona Kombrinková, která nám zazpívá jako solistka a český v dvojzpěvu s Janem Rubešem. Walter Susskind ji vybere takové Dvořákovy arie, které nás potěší a za které se nemusíme před světem stydět.

—————

ZPRÁVY

● Sovětské listy uvedly, že Malenkov nařídil v roce 1937 zatčení "mnoha tisíc občanů SSSR, zvláště Arměnců, z nichž většina byla zastřelena bez soudu."

● Známa Mayova klinika v Rochesteru, Minn., si postavila atomový kryt pro 2,700 osob.

● Sovětský prezident Brežněv navštívil v brzké době Indii a Nepál, aby oslabil vliv Pekingu v těchto zemích.

● Americký velvyslanec v Moskvě L. Thompson má být během několika měsíců přeložen do Bonnu.

● Ve Švýcarsku pracuje přes 550 tisíc cizích dělníků, hlavně na stavbách a v lehkém průmyslu. Země má dnes třicetkrát tolik volných míst, než nezaměstnaných.

● Sonarové přístroje na amerických válečných lodích určí polohu nepřátelské ponorky ve vzdálenosti 100 mil. V roce 1940 "viděly" tyto přístroje do vzdálenosti pouhých tří mil.

● Mezinárodní komisi pro lidská práva se sídlem v Ženevě ve Švýcarsku došla žádost o propuštění z vězení od pověstné I. Kochové, která byla postrachem Buchenwaldu. Odpovídá si za své zločiny doživotní žalář.

● Osobní tajemník Stalina, A. Poskrebyšev, který byl nezvěstný od roku 1953, se nyní objevil v Moskvě. Odhalí pravděpodobně další podrobnosti Stalinovy éry.

jest pořádán v auditoriu International Institutu of Metropolitan Toronto v neděli dne 17. prosince 1961 v 8 hodin večer. Vstupné pro dospělé 1.50, pro děti 75 centů. Koncert jest pořádán ve prospěch Institutu. Sbor reprezentující svoji zemi zazpívá tradiční Vánoční koledy a Vánoční písně Finska, Německa, Litvy, Polska, Slovinska, Ukrajiny, Řecka a Walesu. Poznamenejte si tento den a navštivte tento radostný koncert našeho města. — Vstupenky jsou v prodeji: Arka Shop, 575 Queen St. West, Comet Store, 55 St. Clair Ave. West, Mooday's Ticket Offices nebo přímo v International Institutu, telefon LE 7-2561.

ZPRÁVY Z ETHNIC SCENE

Dvouhodinový kurs nazvaný "Personal Survival" pořádá Západní oblast EMO (Emergency Measures Organization) v přízemí policejní stanice č. 9, 209 Mavety St. (1 blok na západ od Keele, poblíž Dundas St.) ve středu 13. prosince t. r. v 8 hodin večer. Vstup volný. Přednáší kontr. David Marchant. Na ukončení lekce bude promítnut film o výbuchu a účincích vodíkové bomby. Všichni naši krajané jsou zváni.

Kulturní večer ethnických skupin na počest ministerského předsedy J. G. Diefenbakeru v Queen Elizabeth Bldg. na CNE se protáhl na téměř pět hodin. Vystoupilo přes 600 účinkujících před více než 8.000 diváky.

Osmiletý genius na saxofon Attila Galamb se s rodiči vystěhoval do Spojených států. Jeho otec prohlásil při odjezdu, že mnozí nadaní umělci v Kanadě nemají možnost rozvinout a uplatnit svůj talent. Rodina přijela s vlnou maďar. uprchlíků v r. 1957.

50. výročí založení oslavila polská katolická farnost sv. Stanislava na Dennison Ave. U kolébky stálo šest osob, počet členů dnes přes 4.000.

Rádna členská schůze torontské pracovní skupiny SVU se konala v Arturo Scotti Room, International Institute, ve čtvrtek 30. listopadu v 8 hodin večer. Skupina má 33 členů a z nich nejméně polovina zamýšlí jet na sjezd SVU do Washingtonu koncem dubna 1962.

Výroční členská schůze Výboru pro plánování sociálních služeb (Social Planning Council) bude 11. I. 1962 hotelu King Edward. Hlavní řečník: prof. new-yorské university dr. Howard A. Rusk.

V divadle Crest dávají od 7. do 31. 12. komedii "Simon Says Get Married". V titulní roli: Austin Willis. # "Ukrainian People's Home" v čísle 191 Lippincott St. oslaví 50. výročí založení serií kulturních podniků ve dnech 9. a 10. prosince. Budova má hodnotu 250.000 dol. a je v ní soustředěno několik velkých organizací Kanadánů ukrajinského původu.

Torontský "Telegram" přetiskl dne 21. listopadu (str. 10) podstatnou část protestu redakční rady "Našich hlasů" ve spojitosti s nedávným demagogickým projevem čs. vyslance Tavera na CBC-TV. Článek byl nade psán "Raps 'Paradise' Taťk".

Devatenáctiletá "Královna Skandinávské výstavy" Inger Strandberg odletěla na 14tí denní cestu po Skandinavii. Měla s sebou pozdravné dopisy starosty Phillipse starostům měst Stockholmu, Kodaně, Osla a Helsinek. Letenku darovaly holandské carolinie KLM.

Do 9. prosince vystavuje v Ethnic Art Gallery kan. malíř Angus MacDonald. Adresa: 1071 Bathurst St. Galerie vyjednává s krajanským umělcem H. Slípkou o uskutečnění výstavky jeho prací.

Vystoupení obou sokolských družstev za vedení I. Syptáka a J. Waldaufa v programu před min. předsedou J. G. Diebakerem byla sice úspěšná, větší potlesk diváků však sklídila taneční skupina mladých slovenských separatistů ze St. Catherine's, Ontario. Také jejich krásné kroje upoutaly. # V Umělecké galerii v Grange Park (Dundas a Beveley St.) jsou ve dnech 25. listopadu až 1. ledna vystavena díla členů "Canadian Society of Painters in Water Colour"; celkem je vystaveno 103 pláten.

Přes 1.200 Litevců vzpomnělo 43. výročí vyhlášení samostatnosti Litvy. Slavnostním řečníkem oslavy byl plukovník A. Galindroms (dnes: architekt v Boston, Mass.), který v r. 1918 se skupinou ozbrojených studentů obsadil střed Rígy. Prohlásil v Torontě m. j., že naskytne-li se příležitost půjde bojovat proti komunistům.

20 LET OD ÚTOKU NA PEARL HARBOUR

Dne 7. prosince tomu bylo 20 let, co Japonci zaútočili na Pearl Harbour a jediným úderem téměř zničili americké válečné loďstvo v Pacifiku. K útoku došlo v době, kdy japonský velvyslanec ve Washingtonu předkládal americkému zahraničnímu ministroví umírněné návrhy na úpravu poměrů mezi Japonskem a USA.

Od té doby jsme mnohokrát slyšeli, že Amerika už nikdy víc nedopustí, aby ji možný nepřítel zaskočil. Heslo "Už nikdy druhý Pearl Harbour!" se ozývá zvláště v posledních letech.

Už 27. listopadu 1941 zjistila americká vojenská zpravodajská služba, že konvoj japonských válečných lodí zamířil do oblasti středního Pacifiku a informovala o tom president-ského poradce H. Hopkinse. Ten předal zprávu prezidentu Rooseveltovi a tlumočil mu obavy vojenských autorit, že Japonci se chystají k přepadu. Roosevelt odpověděl, že Washington nemůže japonský konvoj rozpráší ani v případě, že jsou po ruce doklady. "Jsme demokraté a náš lid je mírumilovný," řekl Roosevelt Hopkinsovi.

Na Hawaji měly americké autority plně ruce práce, neboť se tušilo, že mezi 158.000 občanů japonského původu může být hodně špiónů a sabotérů. Velitel hawajské obranné oblasti měl dokonce dva obranné plány: první měl platit v případě útoku ponorek, druhý v případě rozsáhlých sabotážních akcí. Na letecký přepad se nemyslelo a o vysazení japonské invazní armády se ani neuvažovalo. Ve skutečnosti Japonci mysleli na náhlý letecký přepad a plánovali dokonce i vylodění . . .

Jisté je, že osudné ráno v neděli dne 7. prosince nebyl uskutečněn ani jeden z amerických obranných plánů. Americká letadla stála na letištích ve vyrovnaných řadách a pokud možno blízko sebe, aby se dala lip hlídat před sabotéry. Nikdo netušil, že jenom jediný muž v Honolulu byl aktivním špiónem pro Japonce: mladý námořník Takeo Yoshikawa. Své poslání vykonával jednoduše: každý den ráno si zašel do přístavu a počítal válečné lodi stojící tam v řadách, pak si šel zaplavat a zkoumal proti-ponorkové sítě a podobná zařízení, zbytek dne seděl v restauraci nad přístavem a kreslil polohu velkých lodí a jejich obrysy. V noci ze 6. na 7. prosince hlásil do Tokia, že "Enterprise a Lexington vypluly z přístavu". — Obě mateřské letadlové lodi byly jádrem skupiny č. 12 a vezly stíhací letouny na ostrov Midway. Skupině velel admirál Halsey, který o skutečných úmyslech japonské vlády neměl iluze a vyhlásil ihned po vyplutí z hawajských vod plnou válečnou pohotovost všech plavidel. Nařídil svým letcům, aby bez milosti potopili každou japonskou válečnou loď, na kterou narazí. Admirál Halsey převzal za tento rozkaz plnou zodpovědnost a jeho slova jsou zaznamenána: "Postavili-li se mi Japonci do cesty, vystřelím první a teprve potom budu argumentovat."

Na neštěstí pro Pearl Harbour námořní skupina č. 12 minula japonský útočný konvoj mířící do hawajských vod.

Ve 3.42 hod. ráno v neděli 7. 12. hlásila minolovka "Condor" ve své blízkosti výskyt neznámé ponorky, která mířila směrem na Pearl Harbour. Torpedoborec "Ward" byl na nález upozorněn a "pročesal" několikrát široké okolí. Ponorku však nenašel. Nikoho nenapadlo, aby přihodu hlásil vyšším místům.

Sir proti torpédům v přístavu Pearl Harbour se ten den otevřela ve 4.47 hod. ráno, aby nebyla v cestě minolovce "Crossbill". Sir zůstala pak otevřena až do 5.32 hod. ráno, kdy se vracela minolovka "Condor". Ani tehdy však nedošlo k uzavření ochranné sítě, protože za 65 minut na to měla z přístavu vyplout fregata "Keosanqua". Přístav byl nechráněn v okamžiku, kdy japonské ponorky zaútočily.

Přesně v 6.53 hod. hlásil poručík Outerbridge z paluby torpedoborce

"Ward" 14. námořnímu velitelství: "Zaútočili jsme na cizí ponorku operující v našich výstředních vodách." Radiotelegrafickou zprávu dostal do ruky admirál Bloch a domníval se, že je to opět jedno z nedokázaných hlášení o výskytu neznámých ponorek.

V 7.06 hod. spatřil voják G. Elliott na svém radarovém přístroji na severním výběžku Oahu, velkou skupinu černých teček. Oznamoval nález svobodníkovi Lockardovi, který mu pomohl určit polohu této skupiny teček: 137 mil na sever, tři stupně na východ. Oba se shodli v názoru, že jde o početnou skupinu letadel. Hlásili nálež informáčnímu středisku ve Fort Shafter. Příjemce zprávy svobodník J. McDonald řekl Elliottovi, že žádný z důstojníků není přítomen a že neví, co má se zprávou udělat. Elliott důrazně žádal, aby postoupil zprávu vyšším autoritám. Konečně se našel poručík K. Tyler, ten však po přečtení zprávy prohlásil, že jde pravděpodobně o skupinu amerických "létajících pevností" nebo o letouny z některé mateřské letadlové lodi.

Mezitím Elliott s Lockardem vyčetli se znepokojením z údajů na radarovém přístroji, že letouny se blíží k hawajskému ostrovům: vzdálenost se zkracovala — nejdrže 90 mil, pak 47 mil a konečně pouhých 22 mil od břehu Oahu. Pak tečky zmizely z obzoru, protože letouny byly skryty za pobřežními pahorky a oba muži šli k snídani. V tu chvíli již viděli japonští letci první vlny — 183 letouny — před sebou cíl: Perlový přístav a letiště v jeho blízkosti. V 7.40 hodin vypálil vedoucí letky raketu, která znamenala "zaútočit". V 7.50 hodin dopadla na Hawaji první japonská bomba. Osm minut později telegrafoval vice-admirál P. Bellinger všem americkým základnám v Tichomoří tuto zprávu: "Letecký útok, Pearl Harbour — toto není cvičení." Hlavní stan admirála Kimmel-a poslal podobné poselství do Washingtonu a všem námořním jednotkám. Ministr námořnictva Knox řekl po přečtení zprávy: "Můj Bože, to je neuvěřitelné!" Také prezident Roosevelt nemohl věřit, že zpráva je pravdivá.

Mezitím v ministerstvu zahraničí ve Washingtoně čekal japonský velvyslanec Nomura v předpokojí zahraničního ministra Hull-a, aby mu předal nejnovější návrhy japonské vlády. — Ani sám nevěděl, že Pearl Harbour byl přepaden. Hull velvyslance přijal, vzal do ruky japonské memorandum a řekl trpce: "Nikdy jsem neviděl dokument, který by měl víc falešnosti a nepravdy." Ministr Hull totiž už věděl, co se stalo v Tichomoří.

PRODÁM PĚKNÉ HUSY; volejte po šesté hodině vožerní: CH 4-5704

● Polský list "Glos Pracy" uvedl, že od konce války zahynulo "v bojích s bandity" 4,000 polských milicionářů.

KDE CHYBÍ?

Cheete-li koupit psací stroj s anglickou nebo česko-anglickou klávesnicí, šetřte peníze a navštivte nás.

Použijte tento

DOBROPIS

v ceně \$15.- platný při koupi psacího stroje REMINGTON. Každý stroj koupíte u nás o \$15.- levněji.

SHAROUN'S

781 QUEEN STREET WEST TORONTO

KAŽDÝCH \$100.- POUZE \$5.26 ROČNĚ
VCETNĚ TROJNASOBNÉHO POJISTĚNÍ ZAPUJEK

V E V A Š Í K A M P E L I Č Č E

NA 869 A. BLOOR STREET WEST, TORONTO - LE 4-3348

úterý a čtvrtek: 7-9 hodin večer; Sobota: 1-4 hodin odpoledne.

Po prvé v Kanadě!

VELKOLEPÝ SOUBOR
MAZOWSZE

100 TANEČNÍKŮ,
ZPĚVÁKŮ a HUDEBNÍKŮ

MAZOWSZE

uvádí na tento kontinent pravou polskou hudbu, zpěv a písně. 1.000 krásných krojů

2 VELKÁ VYSTOUPENÍ
V ÚTERÝ 12. PROSINCE A
VE STŘEDU 13. PROSINCE

Začátek přesně v 8 hod. večer. Vstupenky obdržíte u Maple Leaf Gardens Box Office, která je otevřena každý den od 10 a.m. do 9 p.m., a též je možno dostat v Torontě u následujících agentur: Moody's, Carla, Royal York a King Edward. V Oakville u John Black, v Hamiltoně u The Royal Connaught Hotel Agency.

MAPLE LEAF GARDENS

ZE SVĚTA

A. Faltusová

Pražská rozhlasová stanice, která vysílá zprávy a komunistickou propagandu ve španělštině, se svým posluchačům ohlašuje jako: Radio Espana Independiente.

V městě Torunu, které leží 160 km severozápadně od Varšavy, se občanům podařilo zabránit rekvizici místního kláštera. Vyslaný oddíl milice byl z města vyhnán za pokřikem davu: "Neberte nám Boha".

Pro východoněmeckou policii VOPOS pracuje několik tisíc mladých lidí, kteří prošli t. zv. "zlodějskou školou". Jejich úkolem je vloupat se do bytů východoněmeckých občanů a odstraněním antény znemožnit naslouchání vysílání západoněmeckých rozhlasových stanic.

Podle prohlášení východoněmeckého generálního štábu v DDR se k vojenské službě "dobrovolně" přihlásilo 250.000 mladíků.

Od postavení "berlínské" zdi, se Rakousko stalo průchodním domem komunistických špiónů. Aby zabránila jejich infiltraci do západního Německa, federální vláda nařídila přísnější kontrolu pasů na rakousko-německé hranici.

Členové východoněmecké pracovní brigády, kteří se podíleli na stavbě berlínské zdi, budou vyznamenáni zvláštní medailí, nazvanou "Mauer-Medaille".

SPORT

ČSSR, Španělsko a Jugoslavie dalšími účastníky

Světová kopaná je ve znamení důležitých kvalifikačních zápasů pro mistrovství světa. V rozhodujícím třetím zápase, hraném na neutrální půdě v Bruselu, Českoslováci vyřadili v napínavém zápase Skotsko 4:2. — Skotové dvakrát vedli v tomto souboji, ale ČSSR vždy vyrovnalo brankami Hledíka a Scherera. V normálním čase zápas skončil 2:2 a teprve v prodloužení se podařilo ČSSR dovršit vítězství brankami Pospíchal a Kvasňáka. Po vyřazení Skotů, kteří hráli bez několika nejlepších hráčů, Velká Británie bude v čile reprezentována jen Anglií (na posledním mistrovství světa ve Švédsku se probojovala do závěrečných bojů nejen Anglie, ale též mužstva Skotska, Walesu a Irsku). Španěle postupují jen těsným vítězstvím nad Marokem 3:2 v Madridu, ačkoliv byli vysokými favority. Podle očekávání kvalifikovali se Jugoslávci, když v Seulu porazili Jižní Koreu 3:1. Poslední 16. účastník vyjde z dvojice Bulharsko-Francie.

V přátelském zápase před týdnem v Záhlřebě se podařilo Jihoslovánům zastavit vítězný postup Rakouska, které letos nebylo v žádném mezinárodním utkání poraženo. Rakušané prohráli 2:1.

V Londýně Tottenham Hotspur, který bude soupeřem Dukly Praha v Evropském poháru, zaznamenal první porážku na svém hřišti v anglické lize od Leicester 1:2. Jinak v Anglii se ozývá stále více hlasů pro zrušení t. zv. "anglické neděle" bez sportu. Není vyloučeno, že již napřesrok bude se kopaná hrát i v neděli.

Toronto City, mužstvo Profesionální kanadské ligy ohlašuje, že v jeho barvách má nastoupit slavný střední útočník Walešan Charles, hráčící dosud za Juventus. Charles po skončení italské ligy odchází z Juventusu, jehož mužstvo vykazuje nyní slabou úroveň a je v dolní polovině italské ligy. Toronto City ohlašuje znovu účast Mathewse, který loni stál klub několik tisíc dolarů. Ačkoliv všechny čtyři kluby skončily jinak sportovně úspěšnou sezonu s finančním deficitem, předseda ligy a též ředitel v torontské Maple Leaf Garden projevil do příštího roku optimismus. Do ligy byly vedle čtyř dosavadních klubů přijaty dva nové kluby ze západu Kanady: Vancouver a Edmonton; dosud jsou nevyřízeny žádosti dalších mužstev z Ottawy, Montrealu, Chicaga a Detroitu. Profesionální liga se snažila letos předvést kopanou kvalitní úroveň, bohužel zápasy prvotřídních mužstev z Evropy, jako Remeše a Real Madridu se nesetkaly s takovým záj-

DŮSLEDKY DESTALINISACE

Dokončení se str. 1

že žici, Josefe Visarionoviči Stalina, že jste byl padouch.

Adolf Hitler napsal: "Vytvrvalým užíváním propagandy je možno lidu i samo nebe vymalovat jako peklo a naopak i nejbídnější život jako ráj." Není žádné pochyby o tom, že komunisté podobně věří v možnosti propagandy. Avšak zdá se, že věří ještě o něco více.

Zprávy z Ruska svědčí o tom, že obyvatelstvo má více vlastního duševního života, než mu vláda připisuje. Sovětské obyvatelstvo vítá destalinisaci, ale nevíta všechno, co ji doprovází. Zejména nevíta palčivý pocit urážky, který také se dostavil. Neboť je nemožno, aby toto intelektuálně a sociálně dozrávající obyvatelstvo u soudilo jinak, než že po mnoho let bylo soustavně klamáno nejvyššími státními instancemi a že je s opovržením vedeno urážlivě klikatou cestou. Neboť Chruščov nyní v podstatě vyžívá sovětské občany, aby vzali na vědomí, že byli lehkověrní, když po dvacet let přijímali jako fakt, co jim stát a vláda říkaly, co jim on sám říkal, dokud Stalin byl živ. Jsou-li nyní Chruščevova odhalení pravdivá, je v nich obsaženo ještě jedno velké, ač nevyslovené odhalení: že sovětský stát je schopen lhat nejen jaksi normálně, nýbrž i nesmírně, v obrovských rozměrech. Debatě o kremelské zdi myslí více na sebe než na Stalina, a nehájí Stalina, nýbrž sebe. Vylévají svůj hněv nad tím, že byli klamáni.

A další myšlenka se dostavuje, musí se dostavit. Každý ví, že sovětský stát a komunistická strana jsou jen dvě jména pro jednu věc. Neříkáje to výslovně, říká tedy Chruščov, že skutečný lhář a instituce odpovědná za tak dlouho protahovaný klam byla komunistická strana. Přes to, jakoby se nic nestalo, Chruščov opět žádá pro kompromitovanou stranu všemohoucnost. Ani nezádá: prostě říká, že tak musí být. Pod vysokou kremelskou zdi debatují občané a vy padají, poněkud symbolicky, jako malé figurky. Ale tyto figurky mají ještě jiný rozměr než jen výšku a šířku: je v nich duševní život a logická schopnost, která je částí duševního života, a schopnost občanské tesknosti. Ony nyní činí, co Chruščov za ně neučinil: dávají si věci dohromady a porovnávají je. Nevýhnutelně se ptají sami sebe, poněvadž stalinismus ještě tak neoslábl, aby se mohli ptát strany a vlády: nedobré věci byly odhaleny o tom, kdo má být jediným pánem mé duše a jediným mým

vychovatelem; budu ve zcela dobrých rukou?

Myšlenkový pochod ani tu se nezastavuje. To, co se stalo a bylo přiznáno, vzbuzuje myšlenky nejen o minulosti, nýbrž také o přítomnosti a budoucnosti. Jestliže v minulosti bylo možno mluvit nepravdu, jaké, přesně řečeno, jsou záruky, že to ještě jednou nebude možno, že se to třeba právě teď zase neděje? Jak je dostatečně známo, i v přítomné době sovětská vláda se pokusila o monumentální defraudaci skutečnosti. Obnovila atomové zkušny, vypálila v odleh- lých krajích přes třicet atomických bomb, a neřekla o tom ani slovo svým vlastním občanům. Jestliže zprávy o tom přece prorazily železnou oponu, sovětský občan má časový důvod k pochybám, zda všechna velká nepravda zahynula zároveň se Stalinem. — Snad předbíháme myšlenkovému pochodu sovětských občanů, ale snad se také už ptají: bylo-li možno zahalit nepravdou to, co se dělo u nás, před našimi vlastními očima, není možno, snadněji, mluvit nepravdu o ostatním světě, o poměrech, v nichž žije dělník na západě, o nutnosti berlínské krise, o tom, kdo je imperialista a kdo není? Bylo zaslechnuto, jak jeden muž, který s výše kremelské zdi vypadal jako malá figurka a zblízka jako sovětský občan, pravil hněvivě: "Už se to nikdy nestane". Je na nás, abychom rozumně uvážili, zda to byl výkřik jednoho člověka nebo rodící se kolektivní rozhodnutí vlastní myslí kontrolovat tvzení vlády.

Kromě hloučků u kremelské zdi cestovatel neshledá v sovětském svazu nic nápadného. Ale když Stalin byl odvážen z mausolea, něco jiného, většího bylo vyváženo s ním. Sovětská diktatura nespočívá jen na teroru tajné policie. Do jejích základů byl vložen duchovní nárok, tvrdá, pyšná, nesmlouvavá věta, která byla po dvě generace úsilovně vštěpována do mysli sovětského lidu: "Strana má vždy pravdu," zní tato věta. Kdo má vždy pravdu, může si činit nárok na všechna práva. Neboť kým spíše přáli bychom si být vedeni než tím, kdo se nikdy nemýlí? Chruščov, zničiv nyní Stalina tak, jak živý dovede zničit mrtvého, zaplatil za to cenu, která je velká v sovětských poměrech: s výmluvností a s citem, které mu dává jeho temperament, Chruščov, nikterak to nezamýšleje, dokázal nade vše pochybnost, že strana neměla pravdu v dobách Stalinových, že chybovala, když se podřídila jeho samovládě, a že jednala nepočetně, když ji ponížila velebila. Tu možno říci, se zřítla dosavadní klenba nad sovětským životem. Strana tedy včera nebyla neomylná. Jak je jisto, že je neomylná dnes a bude zítra?

Bylo řečeno, že filosofie začíná údivem. Demokracie pravděpodobně začíná pochybnostmi. Když Chruščov — v podstatě, ne slovy — vyhlásil, dokázal a přemluvil lidi, aby věřili, že strana téměř nesnesitelně lhala po celou dobu Stalinova života, tu patrně nevyhnutelný děj nastává. Občan cítí, že neomylnost a poctivost strany ho opustily. Jak dále cítí, bude musít více užívat vlastní oči a vlastního rozumu, aby se vyznal ve světě. Varujeme se velkých slov, která v sovětském Rusku mnohokrát byla zklamána. Ale aspoň náhoda, aspoň přání větší intelektuální nezávislosti se rodí. Jestliže žádné demokratické instituce nebyly vybudovány v Rusku a nebudou bízno. Ale psychologická základna demokracie byla vytvořena. — Není známo, jak dalece to bylo jeho úmyslem, ale Chruščov probudil sovětského občana. Před tímto občanem není volná cesta. Může zatím jen využívat možností, které mu tu a tam dávají některé z těch mírnějších nesvobod, jimž je podroben. Ale pravděpodobně se o to bude snažit. — FEC.

VÁNOČNÍ DÁRKY

PRVOTŘÍDNÍ ZNAČKY

FOTOAPARÁTŮ A POTŘEB nakoupíte nejlevněji

U CENTRAL CAMERA

LEICA, POLAROID, CONTAX, PROJECTORY, TAPE RECORDERS, ANSCO, KODAK, GEVART PAPIRY A FILMY

KRAJAN JOHN HERDA VAS OBSLOUŽÍ - PORADÍ a upraví pro vás cenu

CENTRAL CAMERA 365 YONGE ST. - TORONTO Telefon: EM 6-1818

NOVÉ TELEFONNÍ ČÍSLO

EM 3-8888 (4 linky)

Cestovní porady ZDARMA

AIR & OCEAN

TRAVEL SERVICE

1 ADELAIDE ST. E., at Yonge St.

TORONTO (obchod v přízemí) Majitel K. BUZEK

mem široké kanadské veřejnosti. — Konkurent Profesionální ligy — Národní liga měla slabou sezonu a uvažuje omezení počet mužstev v soutěži na čtyři (letos hrálo jich sedm).

Hoďte-li cestovat kamkoliv

AIRSEALAND

TRAVEL SERVICE

684 BLOOR STREET WEST

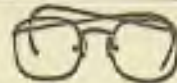
ODBORNĚ VAM PORADÍ

W. J. MARTÍNEK

KANCELÁŘ: LE. 1-4661

RES.: RO. 9-3714

Lístky na splátky neb za hotové

L. LUNSKÝ OPTIK

Prohlídky očí - Zhotovení brýlí Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

Věnujte svým milým pěkný obrázek Vás a Vašich dětí.

FOTOGRAFIE

zhotovená odborníkem jest nejkrásnější upomínkou.

Snímky — kdekoliv a kdykoliv. Svateby, komerční, portrait, movies

Při každé příležitosti

VOLEJTE LE 3-6095

ZDENĚK DOSTÁL - FOTOGRAF

Veškeré nástroje pro všechna řemesla, elektrické stroje, motory, radia, televizní součástky, šrouby, matky, zařízení pro dílny i výroby

KRAJANSKÁ FIRMA

ACTIVE SURPLUS CO LTD.

347 QUEEN ST. W., TORONTO

TELEFON: EM 4-0909

MODERNÍ POKOJE,

EVROPSKÁ,

FRANCOUZSKÁ KUCHYNĚ,

OBCHODNÍ, BANKETNÍ A

SVATEBNÍ MÍSTNOSTI

K DISPOSICI

ST. REGIS HOTEL

392 SHERBOURNE - WA 1-4135

Majitel: Otto Day.

SVETOZNÁME AUTO BMW 700

See the luxurious

BMW 700 SEDAN

- 50 mil na 1 galon
- 85 mil rychlost
- 65 mil průměrná rychlost

Spolehlivý, úsporný,

čtyřsedadlový vůz

Poslední modely právě došly

SEDAN \$1735 - COUPE \$1935

TÉŽ OJETÉ VOZY NA SKLADĚ

25 RONCESVALLES AVE, TORONTO

Z. A. MARTÍNEK

LE 7-4167

Evropská lékárna posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

EM. 8-1059

YAROSLAV HUEBER

(Dr. Jur.) LL.B.

Tel.: EMpire 8-5536

Ste 215

ADVOKÁT A VEŘEJNÝ NOTÁŘ

SOKOLSKÉ VÁNOČNÍ LISTKY

vydány u příležitosti 100 letého výročí trvání Sokolstva a konání Jubilejního sletu ve Vídni. — 10 kusů za \$1.50. K dostání v Sokolovně, 1621 Dupont St., tel. LE 6-4884 a v redakci "Nášich Hlasů", 1255 Queen Street W.

VŠETKY DRUHY POISTENIA

Životné - Zdravotné - Penzijné

Auto - Požiarné - Obchodné

VELIN INSURANCE AGENCY

DR. D. VELIN

Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121

DON MILLS, ONT.

115 PLATEAU CRESCENT

Ušetříte na nábytku, když nakoupíte přímo v továrně

UNITED FURNITURE FACTORIES

Showrooms

511 KING ST. W. - EM. 8-7316

Stereo HI-FI importujeme přímo z Německa

3 POKOJE \$159.00

ADVOKÁT

a VEŘEJNÝ NOTÁŘ

GEORGE BEN, B.A.

1134 Dundas St. West

Toronto 3, Ont.

Kanc. LE. 4-8431

Res. LE. 3-4855

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKAŘ

605 BLOOR STREET WEST

TEL.: LE. 71841

Ordinuje dle úmluvy.

PRVOTŘÍDNÍ

UZENINY A MASA

nakupujte u krajauské firmy

BLOODALE

MEAT MARKET

1564 Bloor W. - Tel. LE 5-0344

MAJITEL ARNOST FANTL

IMPERIAL RESTAURANT

Roman Regep, Prop.

BEST COFFEE IN TOWN

216 Christina Street North

Sarnia, Ont.

ED. 7-9031

ČESKÁ CUKRÁRNA

V HAMILTONĚ

doporučuje

videňské dorty

mandlové a oříškové,

české punchové dorty

a výborné zákusky

JOE'S

BAKERY & COFFEE SHOP

213 KING ST. E. — JA 9-2323

Navštivte naši kavárnu!

AUTO - POŽÁR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

NOVÁ KOŽICHY

NA MÍRU. PŘE-

MODELOVANÍ

Zboží se zárukou

Odborné opravy

FRANK PECH

238 KING ST. E., HAMILTON.

Ontario - Tel.: JA. 2.8925

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí

veškerý Plumbing Heating, opravy a

nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING

COMPANY

Volejte LE 3-8396